

FIȘA DISCIPLINEI
Metodologia restaurării picturii murale și documentație de restaurare I
anul universitar 2025 – 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie (Ortodoxă)
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii	<i>Artă sacră</i>
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Metodologia restaurării picturii murale și documentație de restaurare I (C+S+LP)			Cod disciplină		OLR3053	
2.2. Titularul/suplinitorul de curs			Asist. Univ. Dr. Victoria Grădinar					
2.3. Titularul/suplinitorul de seminar			Asist. Univ. Dr. Victoria Grădinar					
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare (E/C/VP)	VP	2.7. Regimul disciplinei	DS	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/LP	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5. curs	12	3.6. seminar/LP	24
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					8
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					13
3.5.3. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					15
3.5.5. Tutoriat					1
3.5.6. Examinări					2
3.5.7. Alte activități (exersări practice)					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					39
3.9 Total ore pe semestru					75
3.10 Numărul de credite					3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. De curriculum	Teoria generală a restaurării. Etiopatologia operei de artă
4.2. De competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului	<i>Sală dotată cu tablă, videoproiector, laptop, mobilier adecvat, instrumental specific și materiale pentru restaurare.</i>
5.2. De desfășurarea a seminarului/laboratorului	<i>Sală dotată cu tablă, videoproiector, laptop, mobilier adecvat, instrumental specific și materiale pentru restaurare.</i>

6. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale	- Proiectarea și realizarea cadrului general specific de documentare, informare, cercetare teologică și artistică plastică: culegerea, prelucrarea și analiza datelor care se vor regăsi în aplicarea practică, proces al realizării operei de artă plastică eclesială și conservării - restaurării acesteia - Identificarea, analiza, explicarea, implementarea și reprezentarea iconografică a subiectelor teologice și a elementelor de limbaj plastic (grafic și cromatic) folosite în elaborarea artefactelor și a imaginii vizuale - Soluționarea problemelor de ambientare a spațiilor plastice (abordarea compozițională, identificarea modalității de redare a subiectelor picturale în spațiile eclesiale sau civile); identificarea, analiza și descrierea factorilor ce acționează în timp asupra stării de conservare a obiectelor de artă din patrimoniul eclesial - Propunerea și soluționarea tuturor problemelor tehnice și tehnologice de transpunere a subiectului teoretic în spațiu plastic (asimilarea tehnicilor artistice tradiționale) - Investigarea asistată de laboratoare specializate a stării de conservare și diagnoza problemelor ce conduc la degradarea obiectelor de artă; stabilirea unor tratamente adecvate, soluționarea tuturor problemelor tehnice, metodologice și tehnologice de conservare - restaurare (implementarea și asimilarea tehnicilor specifice) în vederea salvării, conservării și restaurării acestora - Consiliere profesională și de integrare socială
Competențe transversale	- Aplicarea adecvată a principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale definitorii pentru munca în sfera producerii operei de artă - Aplicarea eficientă a tehnicilor de relaționare în grup, asumarea rolurilor specifice în desfășurarea activităților artistice, în echipă - Identificarea și aplicarea eficientă a metodelor și tehnicilor adecvate de învățare continuă în domeniul artistic și al protejării patrimoniului, conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea și identificarea de către studenți a principalelor tipuri de degradări ale picturii murale, precum și a operațiunilor de restaurare. În urma exersării aptitudinii studenților de a lua decizii corecte în perspectiva restaurării, aceștia vor putea stabili diagnosticul și tratamentul optim de restaurare.
7.2 Obiectivele specifice	- Dezvoltarea abilităților practice necesare efectuării operațiunilor specifice restaurării picturii murale. - Dezvoltarea abilităților argumentative.

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Structura materială a picturii murale. Materiale utilizate în realizarea picturii murale	Prelegere, expunere de material didactic, lucrare demonstrativă.	1 oră fizică
2. Degradări ale picturii murale. Instrumente, aparate și materiale utilizate în restaurarea picturii murale	Prelegere, expunere de material didactic, lucrare demonstrativă.	1 oră fizică
3. Documentația înainte de execuție, jurnalul de restaurare și fotografia documentară de restaurare. Releveul stării de conservare	Prelegere, expunere de material didactic, lucrare demonstrativă.	1 oră fizică
4. Teste de aderență, de curățare și de consolidare, sondaje stratigrafice, pentru stabilirea metodologiei de lucru	Prelegere, expunere de material didactic, lucrare demonstrativă.	1 oră fizică
5. Fișa de diagnoză și restaurare. Raportarea degradărilor la cauzele lor, evaluarea cantitativă a degradărilor și stabilirea metodologiei de restaurare	Prelegere, expunere de material didactic, lucrare demonstrativă.	1 oră fizică
6. Documentația fotografică din timpul restaurării	Prelegere, expunere de material didactic, lucrare demonstrativă.	1 oră fizică
7. Consolidarea stratului pictural în stadiu de exfoliere	Prelegere, expunere de material didactic, lucrare demonstrativă.	1 oră fizică
8. Consolidarea stratului pictural în stadiu de pulverulență	Prelegere, expunere de material didactic, lucrare demonstrativă.	1 oră fizică
9. Consolidare a stratului pictural în cazul picturii murale în tehnica uleiului	Prelegere, expunere de material didactic, lucrare demonstrativă.	1 oră fizică
10. Consolidarea stratului pictural pulverulent, în cazul picturii murale în tehnica frescei	Prelegere, expunere de material didactic, lucrare demonstrativă.	1 oră fizică
11. Consolidarea stratului pictural pulverulent, în cazul picturii murale în tehnica tempera	Prelegere, expunere de material didactic, lucrare demonstrativă.	1 oră fizică
12. Biocidarea	Prelegere, expunere de material didactic, lucrare demonstrativă.	1 oră fizică
8.2. Seminar		
1. Structura materială a picturii murale. Materiale utilizate în realizarea picturii murale	Dialog, analiza cursului, lucrări aplicative.	2 ore fizice
2. Degradări ale picturii murale	Dialog, analiza cursului, lucrări aplicative.	2 ore fizice
3. Instrumente, aparate și materiale utilizate în restaurarea picturii murale	Dialog, analiza cursului, lucrări aplicative.	2 ore fizice

4. Documentația prealabilă, jurnalul de restaurare și fotografii ilustrând starea de conservare. Relevul stării de conservare	Dialog, analiza cursului, lucrări aplicative.	2 ore fizice
5. Teste prealabile și sondaje stratigrafice pentru stabilirea metodologiei de lucru. Documentația fotografică din timpul restaurării	Dialog, analiza cursului, lucrări aplicative.	2 ore fizice
6. Fișa de diagnoză și restaurare. Raportarea degradărilor la cauzele lor, evaluarea cantitativă a degradărilor și stabilirea metodologiei de restaurare	Dialog, analiza cursului, lucrări aplicative.	2 ore fizice
7. Consolidarea stratului pictural exfoliat, în cazul picturii murale în tehnica frescei	Dialog, analiza cursului, lucrări aplicative.	2 ore fizice
8. Consolidarea stratului pictural exfoliat, în cazul picturii murale în tehnica tempera	Dialog, analiza cursului, lucrări aplicative.	2 ore fizice
9. Consolidare a stratului pictural exfoliat, în cazul picturii murale în tehnica uleiului	Dialog, analiza cursului, lucrări aplicative.	2 ore fizice
10. Consolidarea stratului pictural pulverulent, în cazul picturii murale în tehnica frescei	Dialog, analiza cursului, lucrări aplicative.	2 ore fizice
11. Consolidarea stratului pictural pulverulent, în cazul picturii murale în tehnica tempera	Dialog, analiza cursului, lucrări aplicative.	2 ore fizice
12. Biocidarea	Dialog, analiza cursului, lucrări aplicative.	2 ore fizice
Bibliografie generală BOLDURA, Oliviu, <i>Pictura murală din nordul Moldovei. Modificări estetice și restaurare</i> , Ed. ACS, București, 2013. BRANDI, Cesare, <i>Teoria restaurării</i> , Ed. Meridiane, București, 1996. ISTUDOR, Ioan, <i>Noțiuni de chimia picturii</i> , ediția a II-a, Daim Publishing House, București, 2007. LĂZĂRESCU, Liviu, <i>Pictura în ulei</i> , Ed. Sigma Plus, Deva, 1996. MELNICIUC-PUICĂ, Nicoleta – <i>Materiale pentru realizarea, conservarea și restaurarea icoanelor și frescelor</i> , ETP Tehnopress, Iași, 2001. MOLDOVEANU, Aurel, <i>Conservarea preventivă a bunurilor culturale</i> , Ed. Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2010. MORA, Paolo și Laura, PHILIPPOT, Paul, <i>Conservarea picturilor murale</i> , Ed. Meridiane, București, 1986. SANDU, Ion, <i>Deteriorarea și degradarea bunurilor de patrimoniu cultural. Bunuri din materiale organice</i> , vol. II, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2008. SÂNDULESCU-VERNA, Constantin, <i>Materialele și tehnica picturii</i> , Ed. Marineasa, Timișoara, 2000.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Studiile de caz și lucrările practice se efectuează conform principiilor restaurării științifice și metodologiei avizate.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Examen practic</i>	20%

		<i>Examen oral</i>	20%
	<i>Activitate la curs</i>	<i>Verificarea prezenței și a implicării în activitățile semestriale</i>	20%
11.5 Seminar/laborator	<i>Activitate la seminar</i>	<i>Verificarea calității lucrărilor de seminar realizate pe parcursul semestrului</i>	30%
		<i>Verificarea calității documentației de restaurare elaborată pe parcursul semestrului</i>	10%
11.6 Standard minim de performanță: Cunoașterea principalelor tipuri de degradări ale picturii murale și a operațiunilor specifice de restaurare.			

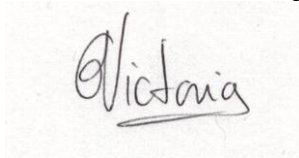
11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

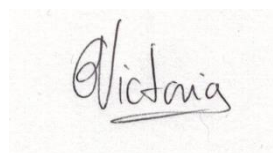
Data completării

29. 03. 2025

Semnătura titularului/suplinitorului de curs

Semnătura titularului/suplinitorului de seminar

Data avizării în departament:

17.04.2025

Semnătura directorului de departament

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".